

Inhoud tijdschrift *oud-Dordrecht* 2014 (jaargang 32), nr. 3

p. 211-214: *Van de activiteitencommissie*. Fietsexcursie militair-historische locaties op het Eiland van Dordrecht. Bezoek en rondleiding Historische Vereniging Oud Leiden. Lezing over gebouw 'De Holland' en het Nationaal Onderwijsmuseum.

p. 215-222: Jean M.A. van Wageningen, *Het raadsel van de verdwenen Dordtse familie Van der Pijpen*. Maerten van der Pijpen was metselaar-aannemer en o.a. betrokken bij de bouw van enkele grote huizen. Tijdens zijn periode als *stadsfabriek* van Dordrecht (1643-1648) werd het naar hem genoemde Maartensgat aangelegd. Bij de speurtocht naar de familie Van der Pijpen ontdekte de auteur een uniek portret en een zilveren schaal.

p. 223-228: Erica van Dooremalen, *Uit de politiejournals van de jaren 40 (1)*. Een selectie uit de politierapporten van het jaar 1947, met gevallen die vanuit een hedendaags perspectief opmerkelijk, interessant of zelfs komisch overkomen.

p. 229-241: Erica van Dooremalen & Kees Sigmond, *Scherprechters te Dordrecht 1526-1803*. In Dordrecht wordt een eigen scherprechter (beul) vermeld vanaf 1526. Vóór 1673 zijn de namen van scherprechters af te leiden uit incidentele vermeldingen. De aanstellingsgegevens over de periode 1673-1803 zijn wel bewaard.

p. 242-243: Marc Dorst, *De nederzetting Durthric gedateerd!* Een slooplocatie achter de Voorstraat maakte onderzoek en datering (vanaf 1045) van het oudste bewoningsniveau van Dordrecht mogelijk.

p. 244-253: Niels van Driel, *Het zal bij ons heel veilig staan – Een eeuw archief op het Stek*. Na bijna 100 jaar op het Stek te zijn gehuisvest, is het Regionaal Archief Dordrecht daar in november jl. vertrokken. Het afscheid van het Stek is aanleiding terug te blikken op het archiefgebouw in de afgelopen eeuw.

p. 254-261: Kees Sigmond, *De Dordtse bouwsculpturen van Lambertus Zijl*. Tijdens een recente verbouwing van het pand Voorstraat 273 kwamen meerdere sculpturen uit 1898 tevoorschijn. De beeldhouwer ervan was een belangrijke vernieuwer en vervaardigde direct aansluitend op dit Dordtse werk diverse bouwplasticen aan de Beurs van Berlage.

p. 262-265: Gert van Engelen, *“Dordrecht is de oudste stad en ik kan het bewijzen ook” – Historicus Henk 't Jong presenteert harde waarheden*. In dit interview wordt opnieuw ingegaan op de vraag welke stad recht heeft op de titel 'oudste stad van Holland'. Verwezen wordt o.a. naar publicaties van Kruisheer (1988) en Cox (2011).

p. 266-267: Marc Dorst, *Begraven 'bij de augustijnen'*. Vanwege de verbouwing tot historisch-cultureel centrum, is op verschillende momenten gegraven op het plein van het Hof, waarbij o.a. zeven 16de-eeuwse graven zijn gevonden.

p. 268-274: Gert van Engelen, *Oostenrijkse watersnoodwoningen in Dubbeldam vielen niet toe aan slachtoffers van de februariramp*. Bedoeld als noodhulp voor slachtoffers, zijn deze prachtige huizen aan de Achterweg uiteindelijk toebedeeld aan anderen. En hoe kwam de toenmalige gemeente Dubbeldam eigenlijk aan deze houten huizen? Een reconstruerende reportage over een Dubbeldamse anomalie.

p. 275: Kees Sigmond, *Gomarus en Dordrecht*. Na aandacht voor de banden tussen Arminius en Dordrecht, blijkt ook diens opponent Gomarus een Dordtse familieconnectie te hebben gehad. Zijn dochter was getrouwd met een 'Dordtse' dominee en zijn kleindochter was eerst getrouwd met een neef van de gebroeders Johan en Cornelis de Witt, en daarna met de kunstschilder Aelbert Cuyp.

p. 276-288: Kees van der Waal, *De Dordtse Buitenschool in vogelvlucht*. In de jaren 20 van de vorige eeuw is de school gestart in het kinderziekenhuis aan de Singel. Deze school voor langdurig zieke kinderen was aanvankelijk bedoeld voor kinderen met tbc. Nadat deze ziekte vrijwel verdwenen was, werd de school bezocht door hypernerveuze en astmatische kinderen. Vanaf 1929 had de school een permanent onderkomen op het terrein van Villa Nova aan de Vrieseweg.

p. 289-292: Rob Haan, *Landjepik*. Tot 1970 behoorde het grootste gedeelte van het Eiland van Dordrecht tot de gemeente Dubbeldam. Maar al in 1924 werd een deel van de Biesbosch onteigend en overgedragen aan de gemeente Dordrecht, om dit gebied te kunnen inpolderen in het kader van een werkverschaffingsproject.

p. 293-296: Kees Sigmond, *Schetsen uit Dordtse akten (17) 'Gesponsorde' bedevaart (1561)*. In het rechterlijk archief van Dordrecht wordt een bijzondere variant van de bedevaart beschreven. Daarbij verkocht de pelgrim een groot deel van zijn bezit, maar ontving hij de betaling pas bij terugkomst. Wel moest hij aantonen daadwerkelijk in de afgesproken plaatsen te zijn geweest: Saint-Maximin-la-Sainte-Baume in de Provence, Rome, Venetië en Napels.

p. 297-311: Jan de Heus, *Van lantsyde en poortsyde tot Jan Eijkelboomsteegje. De geschiedenis van de straatnamen op het Eiland van Dordrecht (3)*. In deze aflevering komen de Dordtse straatnamen in Dubbeldam en Reeland aan bod.

p. 312-313: *Lezers reageerden*. De oudste namen van wegen op het Eiland van Dordrecht. Geïdentificeerde fotoportretten uit de collectie Merkelbach. Terugliggend huis aan de Grotekerksbuurt gebouwd in het kader van de bouw van het R.K. ziekenhuis.

p. 314-315: Jan Alleblas, *Boekennieuws*. Recent verschenen boeken, die betrekking hebben op de geschiedenis van Dordrecht. Boeken over de Biesbosch en Dubbeldam, een jubileumboek van het Christelijk Lyceum en een historische roman over Sint-Sura.

Dit nummer van tijdschrift *Oud-Dordrecht* is te bestellen via publicaties@oud-dordrecht.nl. Verdere informatie, zie: <http://www.oud-dordrecht.nl/publicaties-vereniging-oud-dordrecht>.